

PRAKSISOVERSIGT · MILJØRET

Praksisoversigt over jordforurening (kortlægning, § 8-tilladelse og forureneransvar)

Kortlægning, § 8-tilladelse, undersøgelses- og oprensningspåbud samt det ubetingede forureneransvar

Version 2 · Opdateret 6. sep. 2026 · 40 afgørelser · 2012-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Jordforureningsloven (LBK nr. 282 af 27. marts 2017) bygger på tre bærende spor: regionsrådets kortlægning af forurenede arealer på vidensniveau 1 og 2, den kommunale tilladelses- og påbudsadministration – herunder rådighedsbegrænsningen i § 8 – og det ubetingede forureneransvar i § 41, der gennemfører »forureneren betaler«-princippet uden krav om ansvarspådragende adfærd. Praksis skabes helt overvejende af Miljø- og Fødevarerklagenævnet (tidligere Natur- og Miljøklagenævnet), mens domstolene i et mindre antal sager har fastlagt yderpunkterne for jordforureningsbegrebet, proportionalitetsprincippet og grænserne for det objektive ansvar. Oversigten kortlægger de mønstre, der går igen: hvornår en påbudsadressat kan udpeges, hvordan tidsgrænserne 1. januar 1992 og 1. januar 2001 anvendes, og hvornår proportionalitetsprincippet fører til, at en forurening må efterlades.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Kortlægning på vidensniveau 1 kræver alene faktisk viden om potentielt forurenende aktiviteter, mens vidensniveau 2 kræver et dokumentationsgrundlag, der med høj grad af sikkerhed viser forurening af en art og koncentration, der kan skade mennesker og miljø.
- 02** Regionsrådets og kommunalbestyrelsens afgørelser efter lovens kapitel 2 – herunder kortlægning og § 8-tilladelser – kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, jf. § 16; klager over tilsynet må rettes til Ankestyrelsen.
- 03** Ansvar efter § 41, stk. 3, nr. 1, er et ubetinget driftsherreansvar: myndigheden skal ikke påvise uforsvarlig adfærd, men skal påvise årsagsforbindelse mellem driften og forureningen – det er ikke nok at eje grunden.
- 04** Begrebet »anlæg« i § 41, stk. 3, nr. 1, omfatter også mobile anlæg såsom tankvogne, hvorfor en olieleverandør kan mødes med påbud for spild under levering.
- 05** Påbud efter § 41 kan ikke meddeles, når forureningen skyldes brand eller hærværk, som ikke kan tilregnes forureneren som uforsvarlig adfærd – men efterfølgende håndtering af brandresterne kan i sig selv udgøre uforsvarlig adfærd efter § 41, stk. 3, nr. 2.

- 06 Undersøgelsespåbud efter § 40 forudsætter blot, at en del af den mulige udledning med overvejende sandsynlighed er sket eller fortsat efter den 1. januar 1992 – kravet om »den væsentligste del« i § 42 gælder kun oprensningspåbud efter § 41.
- 07 Et undersøgelsespåbud er uproportionalt, hvis det på forhånd kan udelukkes, at der senere kan meddeles oprensningspåbud efter § 41 eller miljøbeskyttelseslovens § 69.
- 08 En restforurening kan kun efterlades, hvis den er sikkert afgrænset, og datagrundlaget giver høj grad af sikkerhed for, at den hverken aktuelt eller fremtidigt indebærer en miljø- eller sundhedsmæssig risiko.
- 09 Enhver risiko for skadelig påvirkning af grundvandet kan begrunde et oprensningspåbud, uanset om grundvandet anvendes eller er egnet til drikkevand, og uanset om arealet ligger uden for OSD og indvindingsopland.
- 10 Kan nyere og ældre forureninger ikke adskilles, kan proportionalitetsvurderingen ikke foretages, og et samlet oprensningspåbud efter § 41 må ophæves.
- 11 Ansvar efter § 48 er et ubetinget tankejeransvar: påbuddet skal rettes mod den, der på påbudstidspunktet ejer villaolietanken, uanset hvem der ejede tanken, da forureningen skete, og uanset betalingsevne.
- 12 Betingelsen i § 48, stk. 3, om at tanken skal have været anvendt »umiddelbart« før konstateringen, forstås som funktionsdygtig op til skaden – i praksis accepteres op til ca. 6 måneder efter, at tanken er taget ud af brug.
- 13 Reetableringspligten i § 48, stk. 4, gælder kun, når påbudsadressaten ikke selv ejer den forurenede ejendom; ejer tankejeren selv ejendommen, er der hverken pligt eller hjemmel til at påbyde genopførelse af nedrevne bygninger.
- 14 Påbudsadgangen bortfalder absolut 30 år efter ophøret af den produktionsmetode eller anvendelse af det anlæg, der forårsagede forureningen, jf. § 41, stk. 4 – men myndigheden kan derudover afskæres af almindelige passivitets- og indrettelsessynspunkter.
- 15 Ulovlig jordtilførsel i strid med forbuddet i § 52 skal håndteres som retlig eller fysisk lovliggørelse efter §§ 67-68, ikke som undersøgelsespåbud efter § 40.

§ 1 Lovens tredelte system og jordforureningsbegrebet

Jordforureningsloven regulerer efter § 2, stk. 1 »jord, der på grund af menneskelig påvirkning kan have skadelig virkning på natur, miljø og menneskers sundhed«. Loven omfatter ikke jord påvirket af jordbrugsmæssig spredning af slam, gødning og pesticider, jf. § 2, stk. 3.

Systemet hviler på tre spor, der administreres af hver sin myndighed:

Spor	Myndighed	Hovedbestemmelser
------	-----------	-------------------

Kortlægning og offentlig indsats	Regionsrådet (i samarbejde med kommunen)	§ 3, § 4, § 5, § 6, § 12, kapitel 4
Rådighedsbegrænsning og tilladelser	Kommunalbestyrelsen	§ 8, § 50
Påbud til forureneren	Miljømyndigheden efter § 39 (typisk kommunen)	§ 40, § 41, § 48

Jordforureningsbegrebets rækkevidde er afklaret ved Højesterets dom i den såkaldte slagger-sag, **U.2011.465H**. Miljø- og Fødevareklagenævnet lagde i **23/09315** – hvor asbestholdigt slam fra tagrensning blev skyllet ud på ubefæstede arealer – til grund, at praksis fra Højesteret og Østre Landsret indebærer, at asbestmaterialer, der udvaskes til ubefæstede arealer, indgår i jordmiljøet og dermed udgør jordforurening. Samme sontring blev afgørende i **BS-9090/2023-OLR**, hvor Østre Landsret tiltrådte nævnets flertals vurdering af, at asbeststøv og -fragmenter vasket ned i det øverste jordlag på ubefæstede arealer skal bedømmes efter jordforureningsloven og ikke efter miljøbeskyttelseslovens affaldsregler.

At et forhold ligger i grænselandet mellem regelsæt har betydelige konsekvenser for hjemmelsgrundlaget. I **20/04813** ophævede nævnet et påbud om at undersøge jorden under et kuloplag, fordi kommunen havde anvendt miljøbeskyttelseslovens § 72 i stedet for **jordforureningslovens § 40**. Nævnet anvendte *lex specialis*-princippet: når begge bestemmelser kan finde anvendelse, og betingelserne i øvrigt er opfyldt, går § 40 forud. Den fejlagtige hjemmel var en væsentlig retlig mangel.

LOV

Jordforureningsloven § 2, stk. 1, 3

Jordforureningsloven § 39

Jordforureningsloven § 40

Jordforureningsloven § 41

PRAKSIS	Landsretten · Landsretten fandt ikke hjemmel til kommunalt påbud om fjernelse af asbest efter brand	26.08.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse af undersøgelsespåbud om asbestforurening grundet manglende egnethed i akut sundhedsfaresituation	19.12.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om undersøgelsespåbud vedrørende jordforurening fra kuloplag	23.02.2022

§ 2 Kortlægning på vidensniveau 1 og 2 – regionsrådets afgørelse, 2-årsfristen og underretningen

Regionsrådet foretager efter **§ 3, stk. 1** i samarbejde med kommunalbestyrelsen kortlægning af forurenede arealer, eventuelt gennem tekniske undersøgelser. Sondringen mellem de to vidensniveauer er skarp:

- **Vidensniveau 1 (V1)** efter **§ 4** forudsætter alene, at der er tilvejebragt »en faktisk viden om aktiviteter på arealet eller aktiviteter på andre arealer, der kan have været kilde til jordforurening på arealet«.
- **Vidensniveau 2 (V2)** efter **§ 5** forudsætter derimod »et dokumentationsgrundlag, der gør, at det med høj grad af sikkerhed kan lægges til grund«, at der er en jordforurening af en sådan art og koncentration, at den kan have skadelig virkning på mennesker og miljø.

Miljøstyrelsen fremhæver i **nuanceringsvejledningen**, at V1 bygger på oplysninger om tidligere og nuværende aktiviteter, mens V2 som hovedregel bygger på tekniske undersøgelser, og at V2-kortlægningen dækker meget forskellige sagstyper – fra en dybtliggende immobil forurening, der alene er et problem ved gravearbejde, til kraftig forurening med klorerede opløsningsmidler, der udgør en akut indeklimarisiko.

To væsentlige begrænsninger følger af [§ 3, stk. 3](#) og [stk. 4](#): arealer, hvor der alene forefindes lettere forurenede jord, kortlægges **ikke** – medmindre den lettere forurening i særlige tilfælde kan have skadelig virkning på grundvand, overfladevand, internationale naturbeskyttelsesområder eller indeklima – og arealer, der anvendes til offentlig vej, kortlægges ikke på vidensniveau 1. Efter [§ 3, stk. 5](#) skal regionsrådet, når det har tilstrækkelig viden om et **boligareal** til at påbegynde vurderingen af, om kortlægningsbetingelserne er opfyldt, træffe afgørelse inden for to år, og ejeren skal efter [stk. 6](#) orienteres, når vurderingen påbegyndes.

Underretningspligten i [§ 12, stk. 1](#) omfatter både ejere inden for det kortlagte areal og kommunen, og ejeren skal videreunderrette lejere. Har ejendommen karakter af helårsbeboelse og er kortlagt på V2, skal underretningen efter [§ 12, stk. 3](#) tillige indeholde oplysning om mulighederne for oprydning efter lovens kapitel 4 (værditabsordningen).

Kortlægningen har konkrete retsvirkninger uden for jordforureningsloven. I [23/06707](#) indgik forekomsten af V2-kortlagte grunde med benzin, olie, naphthalener og PFAS i kommunens forsigtighedsbaserede afslag på et dybt jordvarmeanlæg. Og i [19/08289](#) var det V2-kortlægningen af en tidligere imprægneringsgrund, der satte rammen for vurderingen af, om genindbygning af forurenede jord til terrænhævning krævede godkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33.

Kortlægningsafgørelser kan ikke påklages administrativt, jf. [§ 16](#), hvorefter regionsrådets og kommunalbestyrelsens afgørelser efter lovens kapitel 2 ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed.

LOV

Jordforureningsloven § 3, stk. 1-6

Jordforureningsloven § 4

Jordforureningsloven § 5

Jordforureningsloven § 12, stk. 1, 3

Jordforureningsloven § 16

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afslag på etablering af jordvarmeanlæg på grund af manglende overholdelse af afstandskrav til vandforsyningsledning	22.08.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Tilladelse til genanvendelse af forurenede jord kræver godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven	26.06.2020

§ 8-tilladelsen: rådighedsbegrænsning ved ændret arealanvendelse og bygge- og anlægsarbejde

Når ejeren har modtaget underretning om kortlægning, indtræder rådighedsbegrænsningen i [§ 8](#). Den er tvedelt:

- Efter [§ 8, stk. 1](#) skal ejer eller bruger søge kommunalbestyrelsen om tilladelse, før anvendelsen af det kortlagte areal ændres til et af de **følsomme** formål i [§ 6, stk. 2](#) – bolig, børneinstitution, offentlig legeplads, rekreativt område, alment tilgængeligt område, kolonihave, sommerhusgrund eller institution.
- Efter [§ 8, stk. 2](#) skal der søges tilladelse før påbegyndelse af **bygge- og anlægsarbejde**, hvis arealet er fastlagt som indsatsområde efter [§ 6, stk. 1](#), eller hvis det allerede anvendes til et af de følsomme formål.

Lovforarbejderne til den oprindelige lov fra 1999 forklarer afgrænsningen præcist:

Afgrænsningen betyder, at det er ændringer fra ikke-følsom arealanvendelse til følsom (eller meget følsom) arealanvendelse, der er afgørende for, at der skal søges om tilladelse. Ligeledes skal der søges om tilladelse, hvis én form for følsom (eller meget følsom) arealanvendelse ændres til en anden form for følsom (eller meget følsom) arealanvendelse.

Omvendt skal der efter forarbejderne som udgangspunkt **ikke** søges tilladelse ved arealanvendelsesændringer til industri, kontor eller andet erhverv, medmindre arealet er fastlagt ud fra grundvandsrisiko. Forarbejderne præciserer også nedadtil: fjernelse af flisedækning eller anden befæstelse på et boligareal kan efter omstændighederne kræve tilladelse, mens »almindeligt havearbejde« ikke er omfattet.

Kommunen kan efter [§ 8, stk. 3](#) kræve, at ansøgeren for egen regning udfører de nødvendige forureningsundersøgelser, og kan efter [§ 8, stk. 4](#) knytte fire typer vilkår til tilladelsen: miljø- og sundhedsmæssigt nødvendige foranstaltninger af hensyn til arealanvendelsen (nr. 1), vilkår der hindrer en forøgelse af risikoen for grundvandet, overfladevandet eller internationale naturbeskyttelsesområder (nr. 2), vilkår der sikrer, at en senere offentlig indsats ikke umuliggøres eller fordyres væsentligt (nr. 3), og vilkår om afsluttende redegørelse med dokumentation (nr. 4).

Udvidelsen af [§ 8, stk. 4, nr. 2](#) til også at omfatte overfladevand og internationale naturbeskyttelsesområder skete ved ændringsloven om offentlig indsats over for jordforurening med skadelig virkning på vand og natur, med ikrafttræden 1. januar 2014. Forarbejderne til ændringen forklarer, at vilkårene i lighed med de hidtidige f.eks. kan gå ud på, »at udgravninger ikke må foretages på nærmere bestemte steder på grunden, eller at eksisterende befæstelse ikke må fjernes«.

De processuelle konsekvenser er markante:

- Vilkår er efter [§ 8, stk. 8](#) bindende for den til enhver tid værende ejer og bruger, og længerevarende vilkår kan tinglyses på ejendommen.
- Tilladelsen bortfalder efter [§ 8, stk. 7](#), hvis det tilladte ikke er påbegyndt inden ét år.
- Kommunen kan efter [§ 8, stk. 5](#) ændre eller fastsætte nye vilkår, hvis der under arbejdet konstateres andre forureningsforhold end forudsat.

Kompetencen til at meddele § 8-tilladelser lå oprindeligt hos amtsrådet og blev overført til kommunalbestyrelsen som led i kommunalreformen ved **lov nr. 568 af 24. juni 2005**. For arealer tilmeldt Oliebranchens Miljøpulje er regionsrådet dog fortsat myndighed for Miljøpuljens indsats, jf. [§ 8, stk. 6](#).

Klageadgangen er afskåret. I [23/09304](#) afviste nævnet at realitetsbehandle en klage over Ringsted Kommunes § 8-tilladelse til boligbyggeri på en V1-kortlagt grund, netop fordi § 8 ligger i lovens kapitel 2 og dermed er omfattet af [§ 16](#). Det samme gjaldt i [24/05730](#), hvor Roskilde Kommune havde vurderet, at ugentlige motortræf på et kortlagt havneareal ikke krævede § 8-tilladelse. I begge sager anviste nævnet den korrekte vej: tilsynet med overholdelse af loven og af vilkår i tilladelser varetages af kommunalbestyrelsen efter [§ 65, stk. 1, nr. 1](#) og [nr. 3](#), tilsynsafgørelser efter [§ 67](#) kan ikke påklages administrativt, og en klage over kommunens tilsyn må derfor rettes til Ankestyrelsen som kommunaltilsyn.

Endelig skal § 8 ses i sammenhæng med standsningspligten i [§ 71, stk. 1](#): konstateres der under bygge- eller jordarbejde en forurening, som ikke er beskrevet i kortlægningen (eller på et ikke-kortlagt areal), skal arbejdet standses. Pligten påhviler både ejeren og den, der udfører eller lader udføre arbejdet. Arbejdet må efter [§ 71, stk. 2](#) først genoptages fire uger efter regionsrådets underretning, og hvis regionsrådet inden for fristen varsler kortlægning, må arbejdet efter [§ 71, stk. 3](#) ikke genoptages, før kortlægningen er meddelt og en eventuel § 8-tilladelse er givet eller revideret. Kravet om § 8-tilladelse kan altså opstå midt i et igangværende byggeri.

LOV

[Jordforureningsloven § 6, stk. 1, 2](#)[Jordforureningsloven § 8, stk. 1-8](#)[Jordforureningsloven § 16](#)[Jordforureningsloven § 65, stk. 1](#)[Jordforureningsloven § 67](#)[Jordforureningsloven § 71, stk. 1-3](#)

PRAKSIS	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Afvisning af klage over motortræk på forurenede grund i Roskilde grundet manglende klageadgang	02.07.2024
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Miljø- og Fødevarerklagenævnets afvisning af klage vedrørende tilladelse til boligbyggeri på forurenede grund	28.09.2023

Det ubetingede forureneransvar i § 41 – driftsherre,

§ 4 årsagsforbindelse og undtagelser

For forureninger sket den 1. januar 2001 eller senere kan miljømyndigheden efter [§ 41, stk. 1](#) meddele forureneren påbud om at fjerne forureningen og genoprette den hidtidige tilstand. Efter [§ 41, stk. 2](#) kan påbud meddeles, »uanset hvordan forureningen er sket«. Lovforarbejderne fra 1999 udtrykker det utvetydigt:

Med bestemmelsen om, at påbud kan meddeles, uanset hvordan forureningen er sket, fastslås det, at påbud ikke er betinget af, at myndighederne kan påvise en ansvarspådragende adfærd hos påbudsadressaten. Med bestemmelsen foreslås indført et ubetinget forureneransvar, uden normering af erstatningsretlige principper.

Ansvarssubjektet er efter [§ 41, stk. 3, nr. 1](#) den, der i erhvervsmæssigt eller offentligt øjemed driver eller drev den virksomhed eller anvender eller anvendte det anlæg, hvorfra forureningen hidrører – forudsat at forureningen eller en del heraf er sket i driftsperioden. Forarbejderne opstiller fire afgørende afgrænsninger, som nævnet konsekvent lægger til grund:

Der skal påvises årsagsforbindelse mellem driften af virksomheden og forureningen. [...] Det, at man ejer grund, bygninger eller anlæg, er således ikke i sig selv tilstrækkeligt til, at påbud kan meddeles. [...] En ansat vil ikke kunne betragtes som forurener [...] En panthaver, der overtager en virksomhed uden at drive denne videre, vil ikke kunne mødes med et påbud, da panthaveren ikke vil kunne betragtes som driftsherre. Det samme gælder en långiver eller anden financier alene i sin egenskab af långiver.

Driftsherreansvaret er samtidig meget vidtgående. Efter forarbejderne kan driftsherren påbydes oprydning, hvad enten udledningen skyldes vilkårsovertrædelser, uforsvarlig adfærd hos en ansat, en dårlig installation eller et hændeligt uheld – med henvisning til, at virksomheden efter almindelige erstatningsretlige regler kan søge regres. Netop dette blev afgørende i [20/13040](#), hvor påbuddet om totaloprensning blev rettet mod ejendommens **tidligere lejer**, der havde anvendt den utætte olietank erhvervsmæssigt. Klagerens argument om, at udvendig bygningsvedligeholdelse påhvilede udlejer efter erhvervslejeloven, blev afvist: bestemmelsen om flere forurenere i [§ 43](#) finder ikke anvendelse, når flere forurenere indgår i ét hændelsesforløb, og det forhold, at ejeren efterfølgende havde udskiftet tanken og afholdt omkostningerne, ændrede intet ved lejerens offentligretlige driftsherreansvar.

Forarbejderne omfatter udtrykkeligt også mobile anlæg – »transportable asfaltanlæg, spildevandsanlæg m.v. eller transportanlæg (lastbiler, tankvogne m.v.)«. I [18/05041](#) blev en olieleverandør derfor anset som forurener efter [§ 41, stk. 3, nr. 1](#), da chaufføren ved en fejl fyldte olie på en nedgravet, ikke-sløjfet tank. Nævnet fandt tillige, at tankejer (spejderkorps som lejer) havde udvist uforsvarlig adfærd efter [§ 41, stk. 3, nr. 2](#) ved ikke at have sløjfet tanken forskriftsmæssigt, men fastholdt påbuddet mod leverandøren som den, der havde »størst ansvar og er nærmest til at bære risikoen«.

Undtagelserne i [§ 41, stk. 2](#) er snævre: påbud kan ikke meddeles ved krig, borgerlige uroligheder, atomskader eller naturkatastrofer, og heller ikke ved brand eller hærværk, som ikke skyldes forurenerens uforsvarlige adfærd eller strengere ansvarsregler i anden lovgivning. Denne undtagelse blev prøvet ved domstolene i

BS-9090/2023-OLR. Efter en brand i et hus med asbesttag havde Roskilde Kommune påbudt grundejeren at fjerne asbestaffaldet. Østre Landsret stadfæstede nævnets ophævelse: parterne var enige om, at forureningen skyldtes en brand, som grundejeren ikke kunne bebrejdes, og at grundejeren ikke havde handlet uforsvarligt – der var derfor hverken hjemmel efter jordforureningslovens § 41, stk. 2, jf. stk. 3, nr. 2, for de ubefæstede arealer eller »tilstrækkelig sikker hjemmel« i miljøbeskyttelsesloven for de befæstede. Landsretten lagde vægt på, at grundejeren frivilligt havde iværksat oprydning, og på de betydelige omkostninger, og bemærkede afslutningsvis, at eventuelle uhensigtsmæssigheder for kommunernes administration må løses af lovgivningsmagten.

Brand-undtagelsen fritager dog ikke for den **efterfølgende** håndtering. I **20/09902** fandt nævnet det ikke godtgjort, at klager havde handlet uforsvarligt i forbindelse med selve branden i 2006, men vurderede, at nedgravningen og afbrændingen af asbestholdigt bygningsaffald **efter** branden i sig selv var uforsvarlig adfærd efter § 41, stk. 3, nr. 2 – bl.a. under henvisning til pligterne i miljøbeskyttelseslovens § 43, affaldsbekendtgørelsens § 50 og asbestbekendtgørelsens § 26, og til at det er almindeligt kendt, at indånding af asbestfibre kan udgøre en væsentlig fare for menneskers helbred.

Grænsen for objektivt ansvar uden for jordforureningsloven blev trukket i **22/02820**, hvor nævnet ophævede et påbud om løbende opsamling af eternitaffald, som grundejeren ikke selv havde frembragt: der kunne ikke udledes et objektivt grundejeransvar af miljøbeskyttelseslovens §§ 43 og 46.

Parallelt hermed har Højesteret i **BS-63777/2024-HJR** frifundet en grundejer for **erstatningsansvar** for oprensningens udgifter på ca. 2,7 mio. kr. efter, at en chauffør fejlagtigt havde påfyldt dieselolie i en ubenyttet påfyldningsstuds uden forbindelse til en tank. Dommen illustrerer, at det offentligretlige påbudsansvar efter § 41 og det privatretlige erstatningsansvar efter miljøskadeerstatningsloven er selvstændige spor med hver sine betingelser.

LOV

[Jordforureningsloven § 41, stk. 1-3](#)
[Jordforureningsloven § 43](#)
[Miljøbeskyttelsesloven § 43](#)
[Miljøbeskyttelsesloven § 46](#)

PRAKSIS	Højesteret · Grundejers frifindelse for erstatningsansvar efter olieforurening ved fejlagtig påfyldning	25.06.2025
	Landsretten · Landsretten fandt ikke hjemmel til kommunalt påbud om fjernelse af asbest efter brand	26.08.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse af påbud om opsamling af asbestaffald på grund af manglende hjemmel til objektivt grundejeransvar	05.12.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af påbud om totaloprensning af olieforurening på erhvervsjendom i Vejen Kommune	30.08.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse med ændringer af påbud om undersøgelse af jordforurening i Syddjurs	14.06.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om undersøgelse af olieforurening efter oliespild	30.10.2018

Undersøgelsespåbud efter § 40 – 1992-grænsen, begrundet mistanke og valg af instrument

Undersøgelsespåbud efter [§ 40, stk. 1](#) kan rettes mod en forurener efter § 41, stk. 3, nr. 1, 1. pkt., og nr. 2, og kan omfatte prøveudtagning, analyser og klarlægning af, hvordan følgerne af forureningen afhjælpes eller forebygges. Den centrale tidsgrænse ligger i [§ 40, stk. 2](#): påbud kan meddeles, uanset hvornår en mulig forurening

er sket, **dog ikke** hvis den mulige udledning fra forurenerens virksomhed eller anlæg er ophørt før den 1. januar 1992.

Nævnet har præciseret, at beviskravet efter § 40 er lempeligere end efter § 41. I [20/12341](#) fastslog nævnet, at der i relation til undersøgelsespåbud **ikke** gælder et krav om, at den væsentligste del af forureningen skal hidrøre fra tiden efter 1. januar 1992 – det er tilstrækkeligt, at en del af forureningen er sket efter denne dato. Nævnet stadfæstede påbuddet til en produkthandel efter en samlet vurdering af luftfotos, forureningstypen (asfalt/bitumen/smøre- og hydraulikolie) og virksomhedens aktiviteter, og afviste klagerens teori om, at forureningen stammede fra et slaggeoplag i 1989-1991.

Modsat udfald i [23/06878](#), hvor Allerød Kommune havde påbudt en tidligere grundejer at undersøge forurening ved en nedgravet villaolietank, der var taget ud af drift i 1976. Nævnet ophævede påbuddet efter en samlet bevisvurdering: at tanken indeholdt 100 liter slam talte snarere *imod* en betydende bundlækage, der manglede oliefilm i tankgraven, og en lækage på rørføringen mellem tank og oliefyr – som naturligt ville være ophørt i 1976 – fandtes mindst lige så sandsynlig. Praksis kræver, at udledningen med overvejende sandsynlighed enten kan være fortsat eller er sket efter 1. januar 1992.

Kravet om **begrundet mistanke** er reelt. I [NMK-11-00175](#) fastslog nævnet, at den *generelle* risiko for jord- og grundvandsforurening ved drift af autoværksteder ikke alene kan begrunde en mistanke, når de udtagne jordprøver kun viste lettere forurening med bly og cadmium og ingen totalkulbrinter eller BTEX over detektionsgrænsen. Omvendt var mistanken tilstrækkelig i [24-05061](#), hvor affaldsforbrændingsslagge havde ligget direkte på jorden, og hvor nævnet stadfæstede undersøgelsespåbuddet som både begrundet og proportionalt, selv om slaggen og det øverste jordlag angiveligt var fjernet.

Myndighedens **egen** oplysningspligt er selvstændigt beskyttet. I [21/00813](#) ophævede nævnet en kommunal afgørelse om *ikke* at meddele påbud efter højtryksrensning af et eternittag, fordi kommunen ikke havde oplyst sagen tilstrækkeligt til at træffe en forsvarlig afgørelse. Tilsvarende i [18/05286](#) og [NMK-11-00160](#), hvor nævnet dog nåede frem til, at det hverken på det foreliggende grundlag eller ved yderligere undersøgelser ville være muligt at fastslå, hvem forureneren var – og derfor stadfæstede kommunernes afgørelser om ikke at meddele påbud.

Endelig skal instrumentvalget passe til problemet. To afgørelser trækker grænsen i hver sin retning:

- I [23/09315](#) ophævede nævnet et undersøgelsespåbud, netop fordi kommunen havde fraveget varslings og partshøring efter § 54 under henvisning til akut sundhedsfare. Nævnet fandt påbuddet »hverken tilstrækkeligt eller egnet til at imødegå den alvorlige og akutte sundhedsfare« – når faren begrundes fravigelse af grundlæggende retsbeskyttelse, må værktøjet være et **opretningspåbud**.
- I [24-04629](#) ophævede nævnet et undersøgelsespåbud efter § 40 om jord tilført en tidligere råstofgrav i strid med forbuddet i § 52, stk. 1. Et ulovligt forhold skal håndteres som retlig eller fysisk lovliggørelse efter § 67 og § 68 – fysisk lovliggørelse består i at kræve den ulovligt tilførte jord fjernet, uanset om det er undersøgt, om jorden har medført forurening, mens §§ 40-41 om undersøgelse og genopretning først bliver relevante, hvis jorden faktisk har medført forurening eller risiko herfor.

LOV

[Jordforureningsloven § 40, stk. 1, 2](#)[Jordforureningsloven § 52, stk. 1](#)[Jordforureningsloven § 54](#)[Jordforureningsloven § 67](#)[Jordforureningsloven § 68](#)

PRAKSIS

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40 ved ulovlig jordtilførsel til tidligere råstofgrav 15.06.2026

Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af undersøgelsespåbud om jordforurening efter slagge-oplag i Faxe (Rønnede)	28.05.2026
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Ophævelse af undersøgelsespåbud om asbestforurening grundet manglende egnethed i akut sundhedsfaresituation	19.12.2025
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning i sag om påbud om undersøgelse af jordforurening fra villaolietank	21.07.2025
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af påbud til virksomhed om undersøgelse af olieforurening på erhvervsejendom i Kolding	28.08.2024
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Afgørelse om påbud efter højtryksrensning af eternittag ophævet og hjemvist grundet mangelfuld sagsoplysning	20.06.2024
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Klage over afgørelse om ikke at meddele påbud om undersøgelse og oprensning af jordforurening	03.05.2022
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af afgørelse om ikke at meddele påbud om forureningsundersøgelse efter jordforureningslovens § 40	17.07.2017
Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af afgørelse om ikke at meddele påbud om undersøgelse eller oprensning af jordforurening	12.07.2017

Overgangsreglen i § 42 og samspillet med miljøbeskyttelseslovens § 69

For løbende forureninger indeholder [§ 42](#) en overgangsregel: er en forurening sket før den 1. januar 2001 og fortsætter efter denne dato, finder §§ 41 og 43 kun anvendelse, hvis miljømyndigheden **godtgør, at den væsentligste del af forureningen er sket efter den 1. januar 2001**. For ældre forureninger er myndigheden henvist til miljøbeskyttelseslovens § 69, som til gengæld kræver et erstatningsretligt ansvarsgrundlag.

Dette samspil er blevet den hyppigste ophævelsesgrund i påbudssager. Den principielle ramme blev udfoldet i [NMK-11-00165](#) om en produkthandel i Lyngby-Taarbæk. Nævnet ophævede undersøgelsespåbuddet delvis, fordi det på forhånd kunne udelukkes, at et oprensningspåbud senere kunne meddeles:

- forureningen langs kloakledningen stammede med overvejende sandsynlighed fra en olietank sløjfet i 1985 – altså ophørt før 1. januar 1992, hvorfor § 40 slet ikke kunne anvendes;
- den diffuse overfladeforurening kunne ikke ved yderligere undersøgelser henføres til tiden efter 1. januar 2001, jf. § 42, bl.a. fordi tungmetallforurening allerede var konstateret i 1997;
- for den tilkørte fyldjord manglede oplysninger om mængder og tidspunkter, så § 42-betingelsen heller ikke her kunne opfyldes.

Samme logik ledte til ophævelse i [20/14490](#) om en tidligere tankstation i Slagelse. Her var der ikke tale om én løbende forurening omfattet af § 42, men om flere adskilte forureninger sket på forskellige tidspunkter – nogle med blyholdig benzin fra før 1994, andre med ethanol, isopropanol, ETBE og TAME fra efter 2001. Nævnet accepterede principielt, at ældre forurening kan blive fjernet »som en biproduktvirkning« af oprensningen af nyere forurening, men opstillede en klar begrænsning:

Dette fraviges dog, hvis den ældre forurening medfører, at udgifterne til oprensning af den nyere forurening ikke står i et rimeligt forhold til den miljø- eller sundhedsmæssige risiko ved at efterlade den nyere forurening.

Da nyere og ældre forureninger var blandet sammen i jord og grundvand og ikke kunne adskilles, kunne det hverken vurderes, hvor stor en del af oprensningen der reelt vedrørte nyere forurening, eller om proportionalitetskravet var opfyldt. Påbuddet blev ophævet. Afgørelsen viser samtidig kompetencegrænsen:

den del af påbuddet, der hvilede på miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, kunne nævnet slet ikke prøve, jf. § 69, stk. 3.

I 20/09141 om en historisk losse- og fyldplads i Løkken stadfæstede nævnet på tilsvarende måde kommunens afgørelse om **ikke** at meddele påbud efter §§ 40-41 – og bemærkede, at nævnet ikke havde kompetence over den del, der angik miljøbeskyttelseslovens § 69.

LOV

Jordforureningsloven § 42

Jordforureningsloven § 43

Miljøbeskyttelsesloven § 69, stk. 1, 3

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af afgørelse om ikke at meddele påbud om undersøgelse og oprensning af forurenede grund i Løkken	03.02.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om oprensningspåbud vedrørende kulbrinte forurening ophævet grundet manglende proportionalitetsvurdering	29.01.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om undersøgelsespåbud efter jordforureningsloven	13.11.2017

§ 7 Proportionalitetsprincippet: totaloprensning, restforurening og grundvandsbeskyttelse

Udgangspunktet efter § 41, stk. 1 er genopretning af den tilstand, der bestod før forureningshændelsen. Forarbejderne fremhæver dog udtrykkeligt proportionalitetsprincippet:

Myndigheden skal således f.eks. være opmærksom på, at der er proportionalitet mellem omfanget og udgiften til den påbudte oprydning og omfanget og arten af den forurening og den forureningsfare, der konkret tilsigtes fjernet. Hvis afværgeren af miljøproblemet eller risikoen kan foretages lige godt ved flere metoder, skal den billigste vælges.

To højesteretsdomme udgør rammen, og nævnet citerer dem konsekvent:

- **U.2005.2923H** (Kolding-dommen af 30. juni 2005): en forurening kan – uafhængigt af omkostningernes størrelse – som udgangspunkt ikke påbydes fjernet, hvis der foreligger en høj grad af sikkerhed for, at den hverken aktuelt eller i fremtiden indebærer en miljø- eller sundhedsmæssig risiko.
- **U.2014.790H** (dom af 5. december 2013): enhver risiko for skadelig påvirkning af grundvandet kan efter en konkret vurdering begrunde et oprensningspåbud, **uanset om det pågældende grundvand anvendes eller er egnet til at kunne anvendes som drikkevandsressource.**

Den sidste præmis har vist sig afgørende. I 20/13040 stadfæstede nævnet et påbud om totaloprensning og retablering til maksimalt ca. 5,3 mio. kr., hvor grundvandskvalitetskriteriet for kulbrinter var overskredet med en faktor 10.100, og hvor fri fase olie var fundet i flere borer. At forureningen lå uden for indvindingsopland, nedstrøms eksisterende indvindinger og uden for OSD kunne ikke føre til en anden risikovurdering. Samme resultat i 23/11777, hvor totaloprensning til maks. ca. 807.738 kr. blev fundet proportional over for delvis oprensning til ca. 234.168 kr., fordi en delvis løsning ville efterlade ca. 88 kg olie – to tredjedele – med de højeste koncentrationer under en bygning, uden dokumenteret sikkerhed mod fremtidig risiko.

Modsat i NMK-11-00182, hvor nævnet – trods anerkendelse af, at restforureningen udgjorde en risiko for grundvandet og ved fremtidige gravearbejder – stadfæstede kommunens afslutning af sagen: grundvandet var lokalt af ringe værdi som drikkevandsressource, risikoen ved fremtidige gravearbejder lille, og en fuldstændig

oprensning til ca. 1.745.000 kr. stod ikke i rimeligt forhold til den miljømæssige gevinst. Også en delvis oprensning blev vurderet uproportional.

Et gennemgående krav er, at **datagrundlaget skal bære konklusionen**. Nævnet formulerede kravet skarpt i den hjemvisning, der lå til grund for [25/00301](#):

Efterladelse af en restforurening forudsætter, at restforureningen er sikkert afgrænset og at datagrundlaget muliggør en pålidelig risikovurdering heraf.

Dette leder til hjemvisning i begge retninger. I [18/05196](#) ophævede nævnet et **oprensningspåbud**, fordi forureningens udbredelse sandsynligvis havde ændret sig betydeligt siden undersøgelserne i 2007-2008, så hverken forureningsrisiko, egnede afværgemetoder eller prisfastsættelse kunne vurderes med tilstrækkelig sikkerhed. I [NMK-11-00153](#) blev et oprensningspåbud ophævet af samme grund, med den tilføjelse at et påbud om at udarbejde et *forslag* til afhjælpning skal meddeles efter § 40, ikke § 41.

Endelig gælder proportionalitetsprincippet også »baglæns«: efter [20/09902](#) kan der ikke meddeles undersøgelsespåbud efter § 40, hvis det på forhånd kan udelukkes, at der senere kan meddeles oprensningspåbud efter § 41 eller miljøbeskyttelseslovens § 69. I den konkrete sag fandt nævnet undersøgelsesomkostninger på 150.000-200.000 kr. proportionale i forhold til de potentielle risici ved 3.000-5.000 tons nedgravet asbestholdigt byggeaffald.

Sag	Forureningens karakter	Udfald
20/13040 (Vejen)	~5.800 l olie, fri fase, grundvandskriterium × 10.100	Totaloprensning + retablering, maks. 5,3 mio. kr. – stadfæstet
23/11777 (Guldborgsund)	~88 kg restolie under bygning, grundvandskriterium × 150	Totaloprensning, maks. 807.738 kr. – stadfæstet
NMK-11-00182 (Helsingør)	16-18 kg restolie, ringe drikkevandsværdi	Fuld oprensning (1,7 mio. kr.) uproportional – sagen afsluttet
20/14490 (Slagelse)	Blandede nyere/ældre kulbrinte-forureninger	Påbud ophævet – proportionalitet kunne ikke vurderes
18/05196 (Ebeltoft)	3.000 l gasolie, forældede data fra 2007-08	Påbud ophævet og hjemvist – utilstrækkeligt oplyst

LOV	Jordforureningsloven § 40	Jordforureningsloven § 41, stk. 1	Miljøbeskyttelsesloven § 69
PRAKSIS	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Påbud om totaloprensning af olieforurening fra erhvervstank på campingplads stadfæstet – proportionalitetsprincippet ikke tilsidesat Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af påbud om supplerende undersøgelser af olieforurening i Odense Kommune Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om oprensningspåbud vedrørende kulbrinte-forurening ophævet grundet manglende proportionalitetsvurdering Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af påbud om totaloprensning af olieforurening på erhvervsjendom i Vejen Kommune Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse med ændringer af påbud om undersøgelse af jordforurening i Syddjurs Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af påbud om oprensning af forurening i Syddjurs Kommune Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af afgørelse om afslutning af påbudssag vedrørende forurenede ejendomme		
			11.02.2026
			21.08.2025
			29.01.2025
			30.08.2024
			14.06.2024
			02.02.2021
			23.11.2017

Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om oprensningspåbud efter Jordforureningslovens § 41 11.07.2017

30-årsfristen i § 41, stk. 4, passivitet og påbud der hviler på ejendommen

§ 8

Påbudsadgangen ophører absolut efter [§ 41, stk. 4](#), når der er gået 30 år eller mere efter ophøret af den produktionsmetode eller anvendelsen af det anlæg, der forårsagede eller kunne forårsage forureningen. Forarbejderne begrundet både valget af skæringspunkt og fristens absolutte karakter:

Det er tidspunktet for det endelige ophør af den aktivitet, der på et eller andet tidspunkt har givet forurening, der er afgørende for beregningen af påbudsperioden. [...] Fristen i § 41, stk. 4, er absolut og regnes således ikke fra tidspunktet for, hvornår miljømyndigheden rent faktisk konstaterer forureningen [...] Der gælder således ikke regler om suspension af den 30-årige frist.

Forarbejderne forklarer også, hvorfor lovgiver valgte produktionsmetodens ophør frem for den forurenende handling, som Jordforureningsudvalget havde foreslået i **betænkning nr. 2/1996**: det er i praksis meget vanskeligt at fastslå, hvornår en konkret forurenende episode har fundet sted, mens ophøret af en produktionsmetode oftest kan fastlægges. For anlæg til deponering af affald regnes de 30 år efter [§ 41, stk. 5](#) fra ophøret af efterbehandlingsperioden – en præcisering indsat ved ændringsloven af 8. juni 2001, hvis forarbejder forklarer, at fristen skal løbe fra det tidspunkt, hvor anlægget overgår til den passive fase.

Ved siden af den absolutte frist gælder de almindelige forvaltningsretlige regler. Forarbejderne er udtrykkelige:

Derimod gælder almindelige forvaltningsretlige regler, hvorefter miljømyndighederne efter passivitetsbetragtninger og indrettelsessynspunkter kan være afskåret fra at meddele påbud. Miljømyndighederne skal således reagere inden for en rimelig tid, når de får kendskab til en forurening, der kunne påbydes opryddet.

I praksis er passivitetsindsigelser dog sjældent blevet taget til følge. I [25/00301](#) afviste nævnet et passivitetsargument i en sag, der havde løbet i mange år: der havde været løbende og betydelig korrespondance, og sagsforløbet var præget af flere påklagelser og domstolsprøvelser, så ingen handling eller udeladelse fra kommunens side kunne skabe en *berettiget* forventning hos klageren om, at sagen var afsluttet. Nævnet fremhævede, at den almene interesse i at forebygge ukontrolleret spredning af olie vejer tungere end ønsket om procesfred. Tilsvarende i [NMK-11-00165](#), hvor nævnet fandt, at klager var orienteret i 2012 og 2013, og hvor nævnet tillige fastslog, at forældelseslovens § 1 ikke finder anvendelse, da adgangen til at meddele påbud efter § 40 ikke er en fordring eller ydelse omfattet af loven.

Endelig indeholder [§ 45](#) reglerne om, at påbud kan hvile på virksomheden og ejendommen. Påbud efter §§ 40 og 41 til en virksomhed i drift er bindende over for **senere driftsherrer**, hvis den senere driftsherre ved erhvervelsen vidste eller burde vide, at påbud var meddelt eller forvarslet, jf. [§ 45, stk. 1](#) og [stk. 2](#). Over for **senere erhververe af den forurenede ejendom** er påbuddet efter [§ 45, stk. 3](#) kun bindende, når tre kumulative betingelser er opfyldt: påbuddet var meddelt eller forvarslet før erhvervelsen og er ikke efterkommet, selv om efterkommelsen er indskærpet og forholdet politianmeldt; erhververen vidste eller burde vide dette; og erhvervelsen sker fra en, der selv var eller kunne blive forpligtet til at efterkomme påbuddet.

LOV

[Jordforureningsloven § 40](#)

[Jordforureningsloven § 41, stk. 4, 5](#)

[Jordforureningsloven § 45, stk. 1-3](#)

PRAKSIS	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af påbud om supplerende undersøgelser af olieforurening i Odense Kommune	21.08.2025
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om undersøgelsespåbud efter jordforureningsloven	13.11.2017

§ 9 Villaolietanke: det skærpede tankejeransvar i § 48 og forsikringspligten i § 49

For olieforureninger konstateret efter den af ministeren fastsatte dato – 1. marts 2000 – gælder en særlig og endnu strengere ordning i § 48. Miljøstyrelsen sammenfatter i [vejledning nr. 2/2009 om undersøgelse og oprensning af forurening fra villaolietanke](#) ansvarsnormen således:

§ 48 indebærer som udgangspunkt, at ejeren af villaolietanken har ansvaret for enhver konstateret forurening fra tanken, uanset hvordan og hvornår forureningen er sket, og uanset hvem der ejede tanken, da forureningen skete (ubetinget tankejeransvar).

Anvendelsesområdet er afgrænset i § 48, stk. 3: tanken skal have et rumindhold under 6.000 liter, mindst 50 procent af det opvarmede areal skal anvendes til beboelse, anlægget skal have været brugt efter 1. marts 2000, og det skal have været eller kunne have været anvendt **umiddelbart** før konstateringen af forureningen.

Ordet »umiddelbart« er den hyppigste tvistgenstand. I [23/08829](#) – hvor en olieleverandør fyldte 736 liter olie i en uafproppet studs få dage efter, at tanken var afmonteret fra rørføringen – afviste nævnet forsikringsselskabets indsigelse om manglende hjemmel:

Ordet 'umiddelbart' skal derfor forstås således, at tanken skal have været funktionsdygtig op til tidspunktet for en pludselig skades indtræden... Selv om en tank i en periode ikke har været anvendt, uden at denne dog er taget varigt ud af brug, og derfor ikke er sløjft efter de gældende regler, vil den således være omfattet.

Nævnet henviste til, at en periode på op til **6 måneder** efter, at tanken er taget ud af brug, i praksis betragtes som et rimeligt kriterium. Modsat i [18/05286](#), hvor den nedgravede tank, der med overvejende sandsynlighed var kilden, blev taget ud af drift i 1982 og sløjft i 2005, mens forureningen først blev konstateret i 2013 – betingelserne i § 48, stk. 1, jf. stk. 3, var ikke opfyldt, og § 40 og § 41 kunne heller ikke anvendes, da tidspunktet for forureningen var ukendt. Betydningen af at fastlægge *hvilken* tank der er kilden fremgår tydeligt af [NMK-11-00184](#), hvor sagen blev hjemvist, fordi kommunen ikke havde undersøgt olieforbruget forud for konstateringen og forskellene i fylde mellem borerne.

Vejledningen præciserer også adressatvalget: påbud skal rettes mod den, der på påbudstidspunktet er ejer af tanken – ikke lejeren eller brugeren, og ikke forsikringsselskabet – og påbud skal meddeles, selv om tankejerer er insolvent eller under konkurs. Ved leaset tank er leasingselskabet påbudsadressat. Ved udlejet ejendom rettes påbuddet mod ejeren, jf. § 49, fordi det er ejeren, der har forsikringspligten. Vejledningen fastslår desuden, at der ved en afgørelse om *ikke* at udstede påbud efter § 48, stk. 1, hverken kan lægges vægt på tankejerens økonomiske formåen eller på, om vedkommende er forsikringsdækket.

Rækkevidden af oprensningen blev prøvet i [21/00812](#), hvor Svendborg Kommune påbød nedrivning af beboelse og garage samt total afgravning af ca. 565 tons jord med anslået 2.205 liter olie. Kommunen valgte denne løsning, fordi den var ca. 1,1 mio. kr. billigere end alternativet med bevaring af huset. Nævnet stadfæstede og fortolkede reetableringspligten i § 48, stk. 4 restriktivt:

jordforureningslovens § 48, stk. 4 – i lyset af lovens forarbejder og formålet med bestemmelsen – må fortolkes således, at der i et påbud om oprensning efter § 48, stk. 1, kun skal fastsættes pligt til reetablering af ejendommen, herunder bygninger, der nedrives som følge af påbuddets efterlevelse, i de tilfælde, hvor påbudsadressaten ikke selv ejer ejendommen.

Da klageren selv ejede ejendommen, var der hverken pligt eller hjemmel til at påbyde genopførelse af boligen. Nævnet understregede, at loven administreres ud fra offentligretlige miljø- og sundhedsmæssige hensyn, mens civilretlige krav om tabt ejendomsværdi hører hjemme for de almindelige domstole. Ejer tankejeeren derimod ikke den forurenede ejendom, kan kommunen efter § 48, stk. 5 meddele den, der har rådighed over ejendommen, et **tålepåbud**, der er bindende over for enhver senere rådighedshaver.

At de værnede interesser er offentligretlige, blev også fastslået i 18/04939: interesser af privatretlig karakter, herunder rene økonomiske interesser som at ejendommen bliver usælgelig ved V2-kortlægning, er ikke værnet af § 1. Til gengæld ophævede nævnet kommunens afgørelse, fordi forudsætningerne for Miljøstyrelsens vejledende bagatelgrænse på 10 kg olie ikke var opfyldt: der var ikke udtaget poreluftsprøver, og afgrænsningen var ikke foretaget i overensstemmelse med vejledningen, så restforureningen potentielt kunne være væsentligt større end de beregnede 7 kg.

Forsikringspligten i § 49, stk. 1 er lovens modstykke til det strenge ansvar. Pligten ophører først seks måneder efter, at tanken er taget ud af brug og sløjfet forskriftsmæssigt, jf. § 49, stk. 3, og den omfatter ikke forurening forårsaget forsætligt, forurening fra installationer, som tankejeeren vidste eller burde vide ikke opfyldte olietankbekendtgørelsens krav, eller forurening som følge af, at olielevering ikke er sket efter reglerne om vejtransport af farligt gods, jf. § 49, stk. 2. Overstiger udgiften til at opfylde et § 48-påbud 4,162 mio. kr. inkl. moms (pris- og lønreguleret årligt), skal forsikringsselskabet efter § 49, stk. 5 rette henvendelse til miljømyndigheden, som skal godkende og betale den overskydende del.

LOV

Jordforureningsloven § 1

Jordforureningsloven § 48, stk. 1-5

Jordforureningsloven § 49, stk. 1-5

PRAKSIS	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af påbud om undersøgelse af olieforurening efter uheld ved frakoblet olietank	21.08.2025
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Stadfæstelse af påbud om oprensning af olieforurening og nedrivning af beboelsesejendom i Svendborg	12.12.2024
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Klage over afgørelse om ikke at meddele påbud om undersøgelse og oprensning af jordforurening	03.05.2022
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Ophævelse af afgørelse om ikke at meddele oprensningspåbud og hjemvisning af sag	15.10.2018
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Genoptagelse af sag om olieforurening: Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om hjemvisning	31.05.2017

§ 10 Den offentlige indsats og værditabsordningen efter kapitel 4

Hvor forurenere ikke kan findes eller ikke kan mødes med påbud, træder den offentlige indsats til. Som led i kortlægningen fastlægger regionsrådet efter § 6, stk. 1 de arealer, hvor forureningen kan have skadelig virkning på (1) grundvand, (2) overfladevand, (3) internationale naturbeskyttelsesområder eller (4) mennesker på arealer med bolig, børneinstitution eller offentlig legeplads. Nr. 2 og 3 blev indsat ved ændringsloven om offentlig indsats over for jordforurening med skadelig virkning på vand og natur (ikrafttræden 1. januar 2014), som

samtidig udvidede vilkårshjemlen i § 8, stk. 4, nr. 2, og nedlagde Depotrådet. Kommunalbestyrelsen bidrager efter § 6, stk. 2 med fastlæggelsen af, hvilke arealer der anvendes til bolig, børneinstitution eller offentlig legeplads, og – til brug for administrationen af §§ 8 og 9 – hvilke arealer der anvendes til rekreativt område, alment tilgængeligt område, kolonihave, sommerhusgrund eller institution.

Værditabsordningen i lovens kapitel 4 er en særskilt, forureneruafhængig ordning for boligejere. Efter § 26, stk. 1 omfatter den ejendomme, som blev anvendt til helårsbeboelse den 18. november 1992, og som er forurenet **før den 1. september 1993** – samt ejendomme, hvor forureningen stammer fra en villaolietank omfattet af § 48, stk. 3, 1. pkt., og er konstateret før 1. marts 2000. Ved »forurenede ejendomme« forstår efter § 26, stk. 2 ejendomme kortlagt på vidensniveau 2 eller som opfylder betingelserne herfor.

Ordningen er negativt afgrænset i § 26, stk. 3: industriejendomme, landbrugs- og skovejendomme, etageejendomme hvor mere end 50 procent af etagearealet anvendes erhvervsmæssigt, sommerhus- og kolonihaveområder (medmindre lovlig helårsbeboelse) samt offentligt ejede ejendomme falder uden for.

Den personelle afgrænsning i § 27, stk. 1 er lige så central: ordningen omfatter kun ejere, der har erhvervet ejendommen i forurenet tilstand og ved erhvervelsen **hverken vidste eller burde vide**, at ejendommen var forurenet. § 27, stk. 2 udstrækker ordningen til visse afledte erhververe – arv, uskiftet bo, tvangsauktion som ufyldstgjort panthaver, skilsmisse/separation eller mindst to års fælles husstand, samt frivillig handel med eller ved panthavers mellemkomst som tabsbegrænsende foranstaltning – men kun hvis den tidligere ejer opfyldte god tro-kravet.

Proceduren følger § 29: anmodning sendes til regionsrådet, der træffer afgørelse om, hvorvidt ejendommen er omfattet, og underretter kommunalbestyrelsen. Er ejendommen ikke kortlagt på V2, påhviler det efter § 29, stk. 3 ejeren for egen regning at dokumentere, at ejendommen er forurenet i tilsvarende grad, og regionsrådet kan stille samme dokumentationskrav som ved V2-kortlægning. Retten til oprydning kan efter § 29, stk. 2 overdrages til senere erhververe, hvis ansøgning er indgivet inden overdragelsen.

Det er netop mulighederne efter kapitel 4, som regionsrådet efter § 12, stk. 3 skal oplyse om i underretningen til ejere af V2-kortlagte helårsboliger – underretningspligten og værditabsordningen hænger dermed direkte sammen.

LOV

Jordforureningsloven § 6, stk. 1, 2

Jordforureningsloven § 12, stk. 3

Jordforureningsloven § 26, stk. 1-3

Jordforureningsloven § 27, stk. 1, 2

Jordforureningsloven § 29, stk. 1-4

Jordflytning, områdeklassificering og forbuddet mod jordtilførsel til råstofgrave

Lovens kapitel 6 styrer jordstrømmene. Efter § 50, stk. 1 skal enhver, der flytter jord uden for den ejendom, hvor den er opgravet – og enhver, der anvender sådan jord – sikre sig, at jorden ikke giver anledning til skadelig virkning på natur, miljø og menneskers sundhed. Efter § 50, stk. 2 skal opgravning og flytning **anmeldes til kommunalbestyrelsen**, når jorden er forurenet eller stammer fra en kortlagt ejendom, en kortlagt del af en ejendom, et areal der anvendes til offentlig vej, en ejendom omfattet af områdeklassificeringen efter § 50 a, eller et godkendt modtageanlæg.

Områdeklassificeringen i [§ 50 a, stk. 1](#) er en generel formodningsregel: **byzone klassificeres som område, der kan være lettere forurenet**. Kommunalbestyrelsen skal ved regulativ undtage større sammenhængende byzoneområder, som den ved ikke er lettere forurenede, jf. [stk. 2](#), og omvendt inddrage større sammenhængende områder uden for byzone, som den ved er lettere forurenede, jf. [stk. 3](#). Offentligheden skal inddrages forud for klassificeringen, jf. [stk. 4](#).

Miljøstyrelsen understreger i [vejledning nr. 3/2007 om områdeklassificering](#), at de to systemer er uafhængige: kortlægger regionen en ejendom som forurenet, medfører det ikke, at arealet skal inddrages i områdeklassificeringen – og udtages et areal af kortlægningen, undtages det ikke automatisk fra klassificeringen. Jord fra ejendommen vil i begge tilfælde fortsat være omfattet af anmeldepligten.

De operative regler findes i [jordflytningsbekendtgørelsen](#). Anmeldelsespligten er dobbeltsikret i [§ 4, stk. 2](#): både den, der som ejer, bruger eller bygherre foranstalter flytningen, og den, der er ansvarlig for den faktiske flytning – herunder entreprenøren – skal indgive anmeldelse eller sikre sig, at anmeldelse er sket. Jorden skal efter [§ 10](#) analyseres og kategoriseres efter bilag 1-3. Kategoriseringen sker pr. jordparti, og [bilag 3](#) indeholder to bærende regler: forureningskategorien bestemmes for hver enkelt forureningskomponent, og den **højeste** konstaterede kategori er bestemmende for hele partiets kategori – og hvor mindst tre prøver repræsenterer ét parti, må gennemsnittet ikke overskride grænseværdien, og intet enkelt analyseresultat må overskride grænseværdien for den samlede kategori med mere end 50 procent (**50 %-reglen**). Efter [§ 5](#) og [stk. 6](#) må flytningen som udgangspunkt iværksættes fire uger efter anmeldelsen, medmindre kommunalbestyrelsen inden for fristen modsætter sig genanvendelsen eller stiller vilkår.

Et særskilt spor er **forbuddet mod tilførsel af jord til råstofgrave** i [§ 52, stk. 1](#), som administreres af regionsrådet. Nævnet fastslog i [20/07054](#), at dispensationsadgangen i [§ 52, stk. 2](#) skal fortolkes restriktivt, og stadfæstede Region Midtjyllands afslag, fordi risikoen for forurening af grundvandsmagasiner i et sårbart område ikke kunne udelukkes med tilstrækkelig sikkerhed. I [24-04629](#) blev det slået fast, at en kommunal terrænreguleringstilladelse er uden betydning for kravet om dispensation efter [§ 52](#), og at ansvaret påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger.

Grænsefladen til affaldsreglerne er en tilbagevendende fejlkilde. I [19/08289](#) ophævede nævnet en [§ 19-tilladelse](#) til genanvendelse af ca. 3.000 m³ forurenet jord til terrænhævning, fordi aktiviteten var godkendelsespligtig efter miljøbeskyttelseslovens [§ 33](#). Og i [24/00637](#) stadfæstede nævnet et afslag på tilførsel af ca. 13.000 m³ lettere forurenet jord til lægivende volde, fordi der reelt var tale om deponering snarere end nyttiggørelse. Omvendt accepterede nævnet i [25-07242](#) skærpede vilkår om analysefrekvens og uvildig prøveudtagning ved nyttiggørelse af op til 213.000 m³ jord, fastsat ud fra et forsigtighedsprincip om grundvandsbeskyttelse; klagerens indsigelse om konkurrenceforvridning og mistænkeliggørelse af branchen blev ikke taget til følge.

Regelsættet er under revision. Miljøstyrelsen sendte i juni 2026 [udkast til en ny jordflytningsbekendtgørelse](#) i høring, der bl.a. skærper dokumentationskravene til prøvetagning og indfører en to-ugers forlængelse af fristen, når kommunalbestyrelsen anmoder om supplerende oplysninger. Dertil kommer det lovforslag om [skærpelse af strafniveauerne i miljøbeskyttelsesloven og jordforureningsloven](#), der blev sendt i høring i december 2025, og hvis høringsmateriale bl.a. peger på domspraksis, hvor jord er håndteret uden forudgående anmeldelse eller bortskaffet til en anden modtager end anmeldt. Det strafferetlige spor behandles nærmere under [miljøesager-strafferet](#); [Rigsadvokatmeddelelsen om miljøesager](#) beskriver bl.a. afgrænsningen mellem jordforureningslovens [§ 88, stk. 2](#), og straffelovens [§ 196](#).

LOV

[Jordflytningsbekendtgørelsen § 4, stk. 2](#)[Jordflytningsbekendtgørelsen § 10](#)[Jordforureningsloven § 50, stk. 1, 2, 5, 6](#)[Jordforureningsloven § 50a, stk. 1-4](#)[Jordforureningsloven § 52, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Skærpede vilkår om jordanalyser og uvildig prøvetager i miljøgodkendelse til råstofgrav ikke usaglige	24.08.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40 ved ulovlig jordtilførsel til tidligere råstofgrav	15.06.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af afslag på tillæg til miljøgodkendelse til etablering af jordvolde	27.06.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af afslag på dispensation til tilførsel af jord til råstofgrav ved Tjele	28.11.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Tilladelse til genanvendelse af forurenet jord kræver godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven	26.06.2020

§ 12 Miljøansvarsdirektivet, miljøskade og de kommende ændringer af kapitel 4 a

Ved siden af de nationale påbudsregler ligger EU-sporet. [Miljøansvarsdirektivet](#) om forebyggelse og afhjælpning af miljøskader er gennemført i jordforureningslovens kapitel 4 a og i miljøskadeloven. Konstateres en forurening, skal myndigheden derfor altid først tage stilling til, om der foreligger en **miljøskade eller en overhængende fare herfor** forvoldt af erhvervsmæssig aktivitet – i så fald overgår sagen til behandling efter miljøskadeloven.

Miljøstyrelsen præciserer i [villaolietank-vejledningen](#), at det ved private villaolietanke som udgangspunkt ikke er relevant at vurdere miljøskadespørgsmålet, netop fordi der kræves en erhvervsmæssig aktivitet og et vist omfang; spørgsmålet kan dog blive aktuelt, hvis tanken er leaset, eller hvis udlejningen af ejendommen kan karakteriseres som erhvervsmæssig aktivitet i miljøskadelovens forstand.

Kapitel 4 a er ændret flere gange for at bringe gennemførelsen tættere på direktivet, og flere af ændringerne er **endnu ikke konsolideret** ind i den gældende lovbekendtgørelse fra 2017:

- Ved ændringslov af 31. januar 2021 (i kraft 1. februar 2021) blev [§ 38 d](#) om ansvarsfrihedsgrunde **ophævet**, og [§ 38 f, stk. 2 og 3](#) faldt bort som konsekvens. Forarbejderne begrunder ændringen med, at der efter direktivets artikel 5 og 6 altid skal være en ansvarlig, der kan pålægges handlepligten; ansvarsfrihedsgrundene er i stedet erstattet af en godtgørelsesordning i miljøskadeloven. Samtidig blev [§ 38 b, stk. 2](#) omformuleret for at sikre, at der altid er en ansvarlig for miljøskader.
- Ved ændringslov af 4. april 2024 (i kraft 1. juli 2024) blev der indsat et nyt [§ 82, stk. 3](#), hvorefter »enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade«, kan påklage afgørelser truffet efter kapitel 4 a. Forarbejderne betegner det som en direktivnær **præcisering** af gældende ret, der ikke udvider kredsen af klageberettigede, men bringer ordlyden i overensstemmelse med direktivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1.

Den praktiske konsekvens er, at man ved opslag i den konsoliderede lovtekst fra 2017 skal være opmærksom på, at §§ 38 b, 38 d, 38 f og 82 ikke er ajourført med disse vedtagne ændringer.

LOV

[Jordforureningsloven § 38b, stk. 2](#)[Jordforureningsloven § 38d](#)[Jordforureningsloven § 38f](#)[Jordforureningsloven § 82, stk. 3](#)

§ 13 Klageadgang, nævnets prøvelsesomfang og domstolskontrol

Klagesystemet er asymmetrisk og skal holdes skarpt adskilt:

Afgørelsestype	Klageadgang
Kortlægning (§§ 3-5), § 8-tilladelse, § 9 – dvs. kapitel 2	Ingen administrativ klageadgang, jf. § 16
Påbud efter §§ 40, 41, 48 og afgørelser om ikke at meddele påbud	Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. § 77, stk. 1, nr. 1
Tilsynsafgørelser efter § 67	Ingen administrativ klageadgang; kommunaltilsynet (Ankestyrelsen)
Kommunens afgørelser efter § 50, stk. 6 om jordflytning	Ingen administrativ klageadgang, jf. § 50, stk. 7
Påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 69, stk. 1	Ingen administrativ klageadgang, jf. § 69, stk. 3

Nævnet kan efter § 11 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet **begrænse sin prøvelse** til de forhold, der er klaget over, og til de væsentligste forhold. Denne adgang anvendes systematisk: i 20/13040 blev prøvelsen begrænset til ansvaret og proportionaliteten, i 20/14490 til tidsfæstelsen, og i 24-04629 alene til hjemmelsgrundlaget. Nævnet har dog efter forarbejderne mulighed for – og efter omstændighederne pligt til – at inddrage overholdelsen af grundlæggende forvaltningsretlige grundsætninger, uanset klagens formulering.

Søgsmålsfristen er lang: efter § 87, stk. 1 skal en retssag til prøvelse af afgørelser efter loven være anlagt inden **12 måneder** efter, at afgørelsen er meddelt.

Aktindsigt i jordforureningssager afgøres efter miljøoplysningsloven, men klageadgangen følger den underliggende sags klageadgang. I 25/10601 ophævede nævnet Vordingborg Kommunes delvise afslag på aktindsigt i en sag om undersøgelsespåbud efter § 40, fordi kommunen ikke havde foretaget den påkrævede konkrete afvejning ved interne dokumenter og ikke havde vurderet meroffentlighed tilstrækkeligt. Omvendt afviste nævnet i både 24/04913 og 25/02423 at behandle klager over afslag på aktindsigt i jordprøver og jordflytningsdokumenter, fordi selve jordflytningssagen ikke kan påklages til nævnet, jf. jordflytningsbekendtgørelsens § 18.

Endelig kan kommunens **oplysningsvirksomhed** over for ejendomskøbere give anledning til erstatningskrav uden for påbudssystemet. I Sag 92/2010 frifandt Højesteret Mariagerfjord Kommune for erstatningsansvar over for en køber, der havde fået oplyst i ejendomsoplysningsskemaet, at der ikke var en igangværende miljøsag, selv om der i 1992 var konstateret olieforurening på ejendommen. Højesteret fandt ikke, at kommunen havde en generel undersøgelsespligt i den forbindelse. Spørgsmålet om jordforurening som mangel ved ejendomshandel behandles nærmere under [koebsalgsfast-ejendom-mangler](#).

LOV

[Jordforureningsloven § 16](#)
[Jordforureningsloven § 50, stk. 6, 7](#)
[Jordforureningsloven § 77, stk. 1](#)
[Jordforureningsloven § 87, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Mariagerfjord Kommunes erstatningsansvar for besvarelse af ejendomsoplysningsskema vedrørende jordforurening 20.06.2012

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40 ved ulovlig jordtilførsel til tidligere råstofgrav 15.06.2026

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets ophævelse af Vordingborg Kommunes delvise afslag på aktindsigt i sag om jordforurening 19.12.2025

Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over Hedensted Kommunes afslag på aktindsigt vedrørende jordflytning fra nedlagt vej	29.04.2025
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om oprensningspåbud vedrørende kulbrinte-forurening ophævet grundet manglende proportionalitetsvurdering	29.01.2025
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af påbud om totaloprensning af olieforurening på erhvervsjendom i Vejen Kommune	30.08.2024
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over Randers Kommunes afslag på aktindsigt i jordprøver	10.07.2024

§ 14 Sammenfatning: hvad afgør udfaldet i jordforureningssager

På tværs af domme og nævnsafgørelser tegner der sig et konsistent mønster, som kan opsummeres i fem punkter.

1. Ansaret er ubetinget, men ikke ubegrænset. Myndigheden skal ikke påvise uforsvarlig adfærd for at meddele påbud efter § 41, men den skal fortsat påvise årsagsforbindelse mellem driften og forureningen. Ejerskab alene er ikke nok, og panthavere, långivere og ansatte falder uden for. Undtagelserne for krig, naturkatastrofer, brand og hærværk er reelle – som [BS-9090/2023-OLR](#) viser, hvor Østre Landsret ikke fandt »tilstrækkelig sikker hjemmel« over for en grundejer, der hverken kunne bebrejdes branden eller havde handlet uforsvarligt.

2. Tidsfæstelsen er det hyppigste stridspunkt. Tre datoer styrer: 1. januar 1992 (grænsen for undersøgelsespåbud efter § 40, stk. 2), 1. januar 2001 (grænsen for oprensningspåbud efter § 41 og for »den væsentligste del«-kravet i § 42) og 1. marts 2000 (grænsen for villaolietankansvaret efter § 48). Kan myndigheden ikke løfte bevisbyrden for, at forureningen ligger på den rigtige side af den relevante dato, falder påbuddet – jf. [23/06878](#) og [NMK-11-00165](#).

3. Datagrundlaget bærer afgørelsen. Både påbud og afgørelser om ikke at meddele påbud ophæves rutinemæssigt, når sagen ikke er tilstrækkeligt oplyst. En restforurening kan kun efterlades, når den er sikkert afgrænset, og datagrundlaget muliggør en pålidelig risikovurdering – jf. [25/00301](#), [18/05196](#) og [18/04939](#).

4. Proportionalitet er tovejs. Omkostningerne skal stå i rimeligt forhold til risikoen – men grundvandsbeskyttelsen er så bredt formuleret, at totaloprensninger til flere millioner kroner stadfæstes, når fri fase eller kraftige grundvandsoverskridelser er dokumenteret, jf. [20/13040](#) og [23/11777](#). Omvendt kan proportionaliteten slet ikke vurderes, når nyere og ældre forureninger er uadskilleligt sammenblandet, jf. [20/14490](#).

5. Loven værner offentligretlige, ikke privatøkonomiske interesser. Tab af ejendomsværdi, usælgelighed efter V2-kortlægning og krav om genopførelse af nedrevne bygninger ligger uden for lovens formål, jf. § 1, [18/04939](#) og [21/00812](#). De økonomiske hensyn varetages i stedet gennem værditabsordningen i kapitel 4, forsikringspligten i § 49 og de almindelige domstoles behandling af erstatnings- og mangelskrav – jf. [BS-63777/2024-HJR](#) og [Sag 92/2010](#).

For tilgrænsende områder henvises til [miljøegodkendelse](#) om listevirksomheders vilkår, [objektivt-ansvar-for-miljøeskader](#) om det privatretlige miljøerstatningsansvar, [spildevand-tilladelse](#) om udledning af oppumpet forurennet grundvand, [byggetilladelse](#) om § 8-tilladelsens samspil med byggesagen og [grundlovsproeveelse-og-ejendomsbeskyttelse-73](#) om rådighedsindskrænkning og ekspropriation.

[Jordforureningsloven § 42](#) |
 [Jordforureningsloven § 48](#) |
 [Jordforureningsloven § 49](#)

PRAKSIS	Højesteret · Grundejers frifindelse for erstatningsansvar efter olieforurening ved fejlagtig påfyldning	25.06.2025
	Højesteret · Mariagerfjord Kommunes erstatningsansvar for besvarelse af ejendomsoplysningsskema vedrørende jordforurening	20.06.2012
	Landsretten · Landsretten fandt ikke hjemmel til kommunalt påbud om fjernelse af asbest efter brand	26.08.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Påbud om totaloprensning af olieforurening fra erhvervstank på campingplads stadfæstet – proportionalitetsprincippet ikke tilsidesat	11.02.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af påbud om supplerende undersøgelser af olieforurening i Odense Kommune	21.08.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning i sag om påbud om undersøgelse af jordforurening fra villaolietank	21.07.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om oprensningspåbud vedrørende kulbrinte forurening ophævet grundet manglende proportionalitetsvurdering	29.01.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af påbud om oprensning af olieforurening og nedrivning af beboelsesejendom i Svendborg	12.12.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af påbud om totaloprensning af olieforurening på erhvervsejendom i Vejen Kommune	30.08.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af påbud om oprensning af forurening i Syddjurs Kommune	02.02.2021
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse af afgørelse om ikke at meddele oprensningspåbud og hjemvisning af sag	15.10.2018
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om undersøgelsespåbud efter jordforureningsloven	13.11.2017

REFERENCE Lovgrundlag

7 paragraffer

Jordforureningsloven § 3	Jordforureningsloven § 5
Jordforureningsloven § 8	Jordforureningsloven § 40
Jordforureningsloven § 41	Jordforureningsloven § 48
Jordforureningsloven § 50	

MATERIALE Citerede afgørelser

40 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS			2
25.06.2025	Grundejers frifindelse for erstatningsansvar efter olieforurening ved fejlagtig påfyldning		63777-2024
20.06.2012	Mariagerfjord Kommunes erstatningsansvar for besvarelse af ejendomsoplysningsskema vedrørende jordforurening		92-2010
LANDSRETTE · ANKEINSTANS			1
26.08.2025	Landsretten fandt ikke hjemmel til kommunalt påbud om fjernelse af asbest efter brand		9972-11667
MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS			37
Jordforurening (kortlægning, § 8-tilladelse og forureneransvar)			20

24.08.2026	Skærpede vilkår om jordanalyser og uvildig prøvetager i miljøgodkendelse til råstofgrav ikke usaglige	25-07242
15.06.2026	Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver undersøgelsespåbud efter jordforureningslovens § 40 ved ulovlig jordtilførsel til tidligere råstofgrav	24-04629
28.05.2026	Stadfæstelse af undersøgelsespåbud om jordforurening efter slagge-oplag i Faxe (Rønnede)	24-05061
11.02.2026	Påbud om totaloprensning af olieforurening fra erhvervstank på campingplads stadfæstet – proportionalitetsprincippet ikke tilsidesat	23/11777
19.12.2025	Ophævelse af undersøgelsespåbud om asbestforurening grundet manglende egnethed i akut sundhedsfaresituation	23/09315
19.12.2025	Miljø- og Fødevareklagenævnets ophævelse af Vordingborg Kommunes delvise afslag på aktindsigt i sag om jordforurening	25/10601
22.08.2025	Afslag på etablering af jordvarmeanlæg på grund af manglende overholdelse af afstandskrav til vandforsyningsledning	23/06707
21.08.2025	Stadfæstelse af påbud om undersøgelse af olieforurening efter uheld ved frakoblet olietank	23/08829
21.08.2025	Stadfæstelse af påbud om supplerende undersøgelser af olieforurening i Odense Kommune	25/00301
21.07.2025	Ophævelse og hjemvisning i sag om påbud om undersøgelse af jordforurening fra villaolietank	23/06878
27.06.2025	Stadfæstelse af afslag på tillæg til miljøgodkendelse til etablering af jordvolde	24/00637
29.04.2025	Afvisning af klage over Hedensted Kommunes afslag på aktindsigt vedrørende jordflytning fra nedlagt vej	25/02423
24.04.2025	Stadfæstelse MED ÆNDRINGER af påbud om supplerende undersøgelser af jordforurening	22/08675
03.02.2025	Stadfæstelse af afgørelse om ikke at meddele påbud om undersøgelse og oprensning af forurennet grund i Løkken	20/09141
29.01.2025	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om oprensningspåbud vedrørende kulbrinte forurening ophævet grundet manglende proportionalitetsvurdering	20/14490
12.12.2024	Stadfæstelse af påbud om oprensning af olieforurening og nedrivning af beboelsesejendom i Svendborg	21/00812
05.12.2024	Ophævelse af påbud om opsamling af asbestaffald på grund af manglende hjemmel til objektivt grundejeransvar	22/02820
28.11.2024	Stadfæstelse af afslag på dispensation til tilførsel af jord til råstofgrav ved Tjele	20/07054
30.08.2024	Stadfæstelse af påbud om totaloprensning af olieforurening på erhvervsejendom i Vejen Kommune	20/13040
28.08.2024	Stadfæstelse af påbud til virksomhed om undersøgelse af olieforurening på erhvervsejendom i Kolding	20/12341

10.07.2024	Afvisning af klage over Randers Kommunes afslag på aktindsigt i jordprøver	24/04913
02.07.2024	Afvisning af klage over motortræf på forurenede grund i Roskilde grundet manglende klageadgang	24/05730
20.06.2024	Afgørelse om påbud efter højtryksrensning af eternittag ophævet og hjemvist grundet mangelfuld sagsoplysning	21/00813
14.06.2024	Stadfæstelse med ændringer af påbud om undersøgelse af jordforurening i Syddjurs	20/09902
28.09.2023	Miljø- og Fødevareklagenævnets afvisning af klage vedrørende tilladelse til boligbyggeri på forurenede grund	23/09304
03.05.2022	Klage over afgørelse om ikke at meddele påbud om undersøgelse og oprensning af jordforurening	18/05286
23.02.2022	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om undersøgelsespåbud vedrørende jordforurening fra kuloplag	20/04813
02.02.2021	Ophævelse og hjemvisning af påbud om oprensning af forurening i Syddjurs Kommune	18/05196
26.06.2020	Tilladelse til genanvendelse af forurenede jord kræver godkendelse efter miljøbeskyttelsesloven	19/08289
30.10.2018	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om undersøgelse af olieforurening efter oliespild	18/05041
15.10.2018	Ophævelse af afgørelse om ikke at meddele oprensningspåbud og hjemvisning af sag	18/04939
23.11.2017	Stadfæstelse af afgørelse om afslutning af påbudssag vedrørende forurenede ejendom	NMK-11-00182
13.11.2017	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om undersøgelsespåbud efter jordforureningsloven	NMK-11-00165
17.07.2017	Stadfæstelse af afgørelse om ikke at meddele påbud om forureningsundersøgelse efter jordforureningslovens § 40	NMK-11-00175
12.07.2017	Stadfæstelse af afgørelse om ikke at meddele påbud om undersøgelse eller oprensning af jordforurening	NMK-11-00160
11.07.2017	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om oprensningspåbud efter Jordforureningslovens § 41	NMK-11-00153
31.05.2017	Genoptagelse af sag om olieforurening: Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om hjemvisning	NMK-11-00184